

РІСТ ТЕЛИЦЬ ГОЛШТИНСЬКОЇ ПОРОДИ ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХНЬОЇ ЛІНІЙНОЇ НАЛЕЖНОСТІ

Викладено результати досліджень щодо динаміки живої маси за віковими періодами телиць голштинської породи залежно від їхньої лінійної належності.

Лінії, телиці, жива маса

Розведення молочної худоби за лініями є класичним методом удосконалення порід. Доведено, що цей метод розведення є вищим ступенем селекційно-племіної роботи, який дає змогу найбільш повно реалізувати цінні господарськи корисні ознаки родоначальників, зробивши їх надбанням для тварин усієї лінії. Попри різнобічні результати досліджень та численні узагальнення [1–7], окремі питання (подальший розвиток теорії, методи створення й удосконалення ліній, ріст і розвиток ремонтного молодняка, тривалість господарського використання та довічна продуктивність тварин тощо), залишаються і наразі актуальними.

З огляду на зазначене, метою наших досліджень було вивчення динаміки живої маси телиць голштинської породи європейської селекції залежно від лінійної належності.

Матеріали і методи досліджень. Базою дослідження слугували матеріали зоотехнічної звітності племрепродуктора АФ “Шахтар” Донецької області. Система вирощування телиць голштинської породи в господарстві передбачає їхнє утримання до двомісячного віку в індивідуальних будиночках просто неба, в подальші вікові періоди — безприв’язне, стійлово-вигульне з обладнанням вигульно-кормових майданчиків (стійловий період) і влітку — в таборах. Зважування телиць проводили щомісяця. Корегування живої маси на ювілейну дату здійснювалось за програмою СУМС “Орсек” на ПЕОМ.

Результати досліджень. Одним із важливих показників росту тварин є вікова динаміка живої маси. Ремонтних телиць у господарстві вирощували за інтенсивною технологією з метою досягнення жи-

вої маси у віці 6 міс. — 180–190 кг, 12 — 320–340 і 18 — 420–430 кг при осіменінні — 410–420 кг, перед отеленням — 600–650 кг.

Дослідження змін живої маси телиць у період вирощування залежно від їхньої лінійної належності свідчать про вірогідну різницю в показниках, особливо до шестимісячного віку (таблиця).

Жива маса телиць голштинської породи за віковими періодами

Лінія (кличка і номер родона- чальника)	n	Жива маса (кг) у віці, міс.							Вік плідного осіменіння, дні
		3	6	9	12	15	18	дні відомого осіменіння	
Старбака 352790	131	92±2 ***	188±1*	268±2**	333±2	385±2	425±3	420±3	526±5 ***
Елівейшна 1491007	64	97±2*	192±3*	272±3	335±4	390±6	429±4	419±5	515±6 ***
Чіфа 1427381	55	94±1 ***	185±2 **	269±2	334±3	385±3	423±3	419±4	532±7**
Белла 1667366	21	101±2 ***	189±2	273±4	339±5	392±5	431±5	424±7	531±12 ***
Валіанта 1650414	6	99±5	191±8*	268±5	333±10	388±12	425±14	412±13	563±24 **
Кевеліє 1620273	5	102±4 **	196±4**	286±7**	334±6	392±10	413±9	401±14	477±13 ***

* P < 0,05, ** P < 0,01, *** P < 0,001.

Помітна різниця спостерігалася між тваринами, які належали до різних ліній, також у віці їхнього плідного осіменіння. Телиці, які належали до ліній Кевеліє та Елівейшна, мали на 48–36 днів менший вік осіменіння порівняно з ровесницями ліній Валіанта і Чіфа.

Аналіз вікової динаміки живої маси телиць залежно від походження за батьком (вісім бугаїв лінії Старбака 352790) виявив істотну міжгрупову диференціацію за даним показником.

Висновок. На підставі проведених досліджень установлено відмінності за живою масою голштинських телиць у окремі вікові періоди залежно від їхньої лінійної належності та походження за батьком.

1. Буркат В.П. К вопросу о теории разведения голштинских коров. Держгосветводство. — 1983. — № 3. — С. 35–36.

2. *Иванова О.А.* Генетические основы разведения по линиям // Генетические основы селекции животных. — М.: Наука, 1969. — С. 162–207.
3. *Карпова О.С.* Заводской линии — права гражданства в селекционном законодательстве // Зоотехния. — 2002. — № 2. — С. 13–14.
4. *Кисловский Д.А.* К вопросу о разведении по линиям: Избран. соч. — М.: Колос, 1965. — С. 509–518.
5. *Кравченко Н.А.* Племенной подбор при разведении по линиям. — М.: Госсельхозиздат, 1954. — 264 с.
6. *Проценко М. Ю., Винничук Д. Т., Капинос Г. Л.* Разведения сельського-сподарських тварин. — К.: Вища шк., 1987. — С. 213–216.
7. *Полупан Ю. П.* Методи визначення ступеня фенотипової консолідації селекційних груп тварин // Вісн. аграр. науки. — 2002. — № 1. — С. 48–52.

**РОСТ ТЕЛОК ГОЛШТИНСКОЙ ПОРОДЫ В ЗАВИСИМОСТИ ОТ ИХ
ЛИНЕЙНОЙ ПРИНАДЛЕЖНОСТИ.** Н.С. Гавриленко, Н.В. Куновская

Изложены результаты исследований по динамике живой массы по основным возрастным периодам телок голштинской породы в зависимости от их линейной принадлежности.

Линия, тёлки, живая масса

**GROWTH OF HEFERS HOLSTEIN BREED DEPENDING ON THEIR LINE
BELOUGING.** N. Gavrilenko, N. Kunovskaya

This article gives a review of the results of researd on the dynamics of body weight of Holstein heifers depending on their line breeding belonging.

Line, heifers, body weight